

Įsakymas netenka galios 2020-01-24:

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-60](#), 2020-01-16, paskelbta TAR 2020-01-23, i. k. 2020-00974

Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios

Suvestinė redakcija nuo 2004-05-01 iki 2020-01-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. [38-945](#), i. k. 0972250ISAK00000165

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 43:1997 „GYDYTOJAS ODONTOLOGAS
ASISTENTAS. FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR
ATSAKOMYBĖ“**

1997 m. balandžio 14 d. Nr. 165
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, Žin., 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

Vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą,

ĮSAKAU:

1. Patvirtinti Lietuvos medicinos normą MN 43:1997 „Gydytojas odontologas asistentas. Funkcijos, teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (pridedama) ir nustatyti jos įsigaliojimo datą nuo 1997 04 28.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, Žin., 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

2. Patvirtinti MN 43:1997 įdiegimo priemonių planą (nepridedama).

3. Sveikatos priežiūros įstaigų vadovams organizuoti šios normos įdiegimą nuo 1997 04 28 ir užtikrinti gydytojo odontologo asistento darbą, vadovaujantis šios normos nurodymais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, Žin., 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

4. Įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrei D. Kučinskienei.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS GALDIKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministerijos 1997 04 14
įsakymu Nr. 165

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 43:1997

GYDYTOJAS STOMATOLOGAS ASISTENTAS. FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ

1. TAIKymo SRITIS

1.1. Ši medicinos norma nustato gydytojo odontologo asistento veiklos sritį, jo kompetenciją, teises, pareigas ir atsakomybę.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, *Žin.*, 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

1.2. Ši medicinos norma privaloma visiems gydytojams odontologams asistentams, jų darbdaviams, taip pat asmenims, kurie moko ar registruoja šiuos specialistus.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, *Žin.*, 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

2. NUORODOS

2.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, 1994 07 19, Nr. I-552.

2.2. Lietuvos Respublikos odontologinės priežiūros (pagalbos) įstatymas, 1996 03 28, Nr. I-1246.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, *Žin.*, 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

2.3. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1996 06 06, Nr. I-1367.

2.4. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas, 1996 05 21, Nr. I-1343.

2.5. Aukštųjų mokyklų studijų programų reikalavimai. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, 1995 m.

3. SĄVOKOS

Šioje medicinos normoje vartojamos sąvokos:

3.1. Odontologinė priežiūra (pagalba)

Asmens sveikatos priežiūros dalis, skirta burnos ertmės organų ligų individualiai profilaktikai, diagnostikai, gydymui ir dantų protezavimui.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, *Žin.*, 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

3.2. Gydytojas odontologas asistentas

Asmuo, turintis gydytojo odontologo aukštojo mokslo baigimo diplomą, bet nebaigęs podiplominių studijų rezidentūroje arba baigęs rezidentūrą, bet ne tos specialybės ir negalintis savarankiškai verstis odontologine praktika.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, *Žin.*, 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

3.3. Bendrosios praktikos gydytojas odontologas

Gydytojas, turintis bendrosios praktikos gydytojo odontologo kvalifikaciją.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, *Žin.*, 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

Odontologas specialistas

Gydytojas, turintis gydytojo odontologo specialisto (burnos chirurgo, ortopedo, endodontologo, periodontologo, ortodontologo, vaikų odontologo) kvalifikaciją.

3.4. Odontologinė praktika

Medicinos praktikos dalis, skirta burnos ir veido žandikaulio sistemos organų ligų profilaktikai, diagnostikai ir gydymui.

4. BENDRIEJI NUOSTATAI

4.1. Gydytojas odontologas asistentas kvalifikaciją įgyja baigęs aukštosios medicinos mokyklos odontologijos studijas ir gavęs aukštojo mokslo odontologijos specialybės įgijimo diplomą [2.5].

4.2. Gydytojas odontologas asistentas neturi teisės užsiimti odontologine praktika savarankiškai, išskyrus funkcijas, numatytas jo kompetencijoje. Jis gali praktikuoti prižiūrimas bendrosios praktikos gydytojo odontologo arba gydytojo odontologo specialisto.

4.3. Gydytojas odontologas asistentas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais [2.1, 2.2] ir kitais teisės aktais, gydytojo odontologo asistento medicinos norma bei įstaigos, kurioje dirba, nuostatais ir vidaus taisyklėmis.

5. FUNKCIJOS

5.1. Gydytojas odontologas asistentas, prižiūrimas kito gydytojo odontologo, kuris atsakingas už asistento darbą:

5.1.1. teikia pacientui burnos organų priežiūros ir profilaktikos paslaugas bei konsultacijas, diagnozuoja ir gydo burnos organų ligas;

5.1.2. dalyvauja kuriant ir diegiant naujus odontologinių ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos būdus;

5.1.3. kuria odontologinių ligų profilaktikos programas ir dalyvauja jas vykdam, vertinant jų efektyvumą bei ekonominę naudą;

5.1.4. bendradarbiauja įvairiose sveikatos gerinimo ir stiprinimo programose, padėdamas išaiškinti įvairias burnos ir kitas ligas bei padeda užkirsti joms kelią;

5.1.5. dalyvauja moksliniuose odontologinių ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos tyrimuose;

5.1.6. dirba pedagoginį darbą rengiant gydytojo odontologo padėjėjus aukštesniosiose medicinos mokyklose;

5.1.7. propaguoja sveiką gyvenseną.

6. TEISĖS

6.1. Gydytojas odontologas asistentas turi teisę:

6.1.1. pagal savo kompetenciją praktikuoti sveikatos priežiūros įstaigose, įmonėse, organizacijose, akredituotose sveikatos priežiūros veiklai [2.3];

6.1.2. gauti informaciją, priemones, įrangą, instrumentus, vaistus, būtinus darbui;

6.1.3. teikti pasiūlymus darbdaviui, kaip gerinti paciento aptarnavimą, gydymą ir darbo sąlygas;

6.1.4. į draudimą darbdavio lėšomis dėl rizikos užsikrėsti darbe pagal Lietuvos Respublikos įstatymus [2.4];

6.1.5. pagal savo kompetenciją dalyvauti įvairiose odontologinių ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos programose;

6.1.6. kelti kvalifikaciją;

6.1.7. dalyvauti moksliniuose tyrimuose.

7. PAREIGOS

7.1. Gydytojas odontologas asistentas privalo:

- 7.1.1. teikti odontologinę pagalbą (prižiūrą) tik prižiūrimas gydytojo odontologo, turinčio teisę savarankiškai praktikuoti;
- 7.1.2. mokyti pacientus sveikos gyvensenos, racionalios mitybos ir dantų priežiūros;
- 7.1.3. laikytis aseptikos ir antiseptikos reikalavimų;
- 7.1.4. teikti medicinos statistikos ir kitą informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka;
- 7.1.5. gerbti pacientų teises ir saugoti jų medicinines paslaptis, vykdyti sveikatos priežiūros teisės aktų ir norminių dokumentų reikalavimus;
- 7.1.6. analizuoti savo darbo rezultatus.

8. KOMPETENCIJA

8.1. Gydytojas odontologas asistentas dirba prižiūrimas gydytojo odontologo, turinčio teisę savarankiškai praktikuoti. Jis, prižiūrimas gydytojo odontologo kuratoriaus, gali atlikti visus bendrosios praktikos gydytojo odontologo kompetenciją atitinkančius klinikinės odontologijos darbus.

8.2. Gydytojas odontologas asistentas savarankiškai gali:

- 8.2.1. teikti būtinąją medicinos, odontologinę pagalbą;
 - 8.2.2. formuoti burnos higienos įgūdžius vaikams ir suaugusiesiems;
 - 8.2.3. užsiimti ėduonies (karieso) profilaktika;
 - 8.2.4. išaiškinti sąkandžio anomalijų priežastis;
 - 8.2.5. atlikti infiltracinę, laidinę, intraligamentinę, intraosalinę nejautrą;
 - 8.2.6. nuimti akmenis, esančius virš dantenu ir po jomis, „kabančias“ plombas;
 - 8.2.7. išaiškinti ikivėžines ligas;
 - 8.2.8. suteikti pirmąją medicinos pagalbą ištikus dantų ir žandikaulių traumai;
 - 8.2.9. organizuoti epidemiologijos tyrimus;
 - 8.2.10. nupoliruoti plombas;
 - 8.2.11. atlikti pirminę paciento apžiūrą, pildyti medicininę dokumentaciją, rinkti anamnezę, sudaryti gydymo planą;
 - 8.2.12. nuimti atspaudus įvairiomis atspaudinėmis medžiagomis, atpilti diagnostinius modelius, analizuoti ir įvertinti juos, parinkti racionalios konstrukcijos protezą, įvertinęs paciento burnos klinikinę būklę;
 - 8.2.13. įvertinti esamų senų protezų kokybę;
 - 8.2.14. iš rentgeno nuotraukų įvertinti žandikaulio, dantų ir periodonto būklę;
 - 8.2.15. asistuoti bendrosios praktikos gydytojui odontologui arba gydytojui odontologui specialistui dirbant „keturiomis rankomis“;
 - 8.2.16. nuimti nesudėtingos konstrukcijos senus protezus;
 - 8.2.17. koreguoti, pataisyti, perbazuoti nuimamuosius protezus;
 - 8.2.18. pritvirtinti cementu nesilaikantį sąlygiškai kokybišką nenuimamąjį protezą;
 - 8.2.19. pagaminti laikinuosius vainikėlius;
 - 8.2.20. prireikus restauruoti nuimamuosius ir nenuimamuosius protezus, kosmetiškai restauruoti vainikėlį arba dantį, įdėti dantį restauruojant plokštelę.
- 8.3. Gydytojas odontologas asistentas turi gerai žinoti:
- 8.3.1. AIDS, virusinio hepatito ir kitų infekcinių ligų profilaktikos priemones;
 - 8.3.2. aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;
 - 8.3.3. ekstremalias organizmo būkles;

8.3.4. įvairaus amžiaus žmonių dantų ir veido-žandikaulio sistemos anatomiją, fiziologiją ir patologiją;

8.3.5. veido-žandikaulių srities diagnostinę rentgenologiją;

8.3.6. mikrobiologinę diagnostiką;

8.3.7. veido-žandikaulių srities organų inervaciją ir jos sutrikimus;

8.3.8. burnos ligų diagnostiką ir gydymą;

8.3.9. dantų protezavimo pagrindus.

9. ATSAKOMYBĖ

Gydytojas odontologas asistentas už savarankiškai padarytas klaidas savarankiškai vykdamas funkcijas, numatytas kompetencijoje, ar už veiksmus, viršijančius jo kompetenciją, atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Jis gali būti traukiamas drausminėn, administracinėn, baudžiamojon ir civilinėn atsakomybėn.

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, Žin., 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-79](#), 2004-02-20, Žin., 2004, Nr. 32-1030 (2004-02-28), i. k. 1042250ISAK0000V-79

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymų pakeitimo